Ιστορίες Μπονζά'ι' '14, 83 μικρά διηγήματα, Μιά Ανθολογία

Ιστορίες Μπονζάι 2014

Τετραετές απάνθισμα

ΤΑ ΟΓΔΟΝΤΑ ΤΡΙΑ μικρά διηγήματα τού παρόντος τόμου συνιστούν μιά περιεκτική ανθολόγηση από τά 566 διηγήματα πού ανηρτήθηκαν στήν ιστοσελίδα μας Ιστορίες Μπονζάι από τήν ημέρα έκείνη της στίς 5 Απριλίου τού 2010 ίως καί τόν Σεπτέμβριο τού 2014, τής χρονιάς πού διανύουμε.

Προφανώς, τό συγκεκριμένο απάνθισμα αποτελεί στήν ουσία του μιά ανθολογία ανθολογίας, επειδή αυτός ακριβώς ήταν καί παραμένει ο αρχικός σχεδιασμός τού ιστολογίου: νά είναι στόν μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τό ίδιο μιά διαρκής ανθολογία. Ο χαρακτήρας αυτός, κρίσιμος γιά τήν ποιότητα τών δημοσιευόμενων κειμένων, διασφαλίζεται σέ μεγάλο βαθμό μέ τρείς τρόπους: (α) μέ τήν ανθολόγηση από τό τοπικρένο πεζογραφικό απόθεμα τού παρελθόντος εκείνων τών διηγημάτων πού ως έργα της τέχνης τού λόγου θεωρούμε ότι καλύπτουν (β) μέ τήν επιλογή από τίς πολυάριθμες συνεργασίες πού μας στέλνουν αναγνώστες τού ιστολογίου, στήν πλειονότητά τους νέοι λογοτέχνες, τών οποίων εκείνων πού κρίνουμε αξιοπρόσεκτα, δίχως νά λείπουν

συχνά από αυτά —θέσεις θά διαπιστώσει ο αναγνώστης από τήν παρούσα συναγωγή— καί τά εξωμετικά διήγματα, πού δέν έχουν νά ζηλέψουν τίποτα από τά αντίστοιχα καταξιωμένων λογοτεχνών Ελλήνων καί ξένων· (γ) μέ τήν δικιά μας πρός τούς συνεργάτες μας μεταφραστής νά διαλέγουν γιά τίς μεταφράσεις τους τά καλύτερα καί πάντως αντιπροσωπευτικότερα διήγματα τού εξόχου από τά ξενόγλωσσα διαβάσματά τους· από σημείο αυτό δέν είναι περιττό νά θυμίσουμε ότι οί μεταφράσεις γίνονται αδιστάκτως από τήν γλώσσα τού πρωτοτύπου, ενώ μπορούνε ίσως καί ξενόγλωσσα πηγή της δημοσίευσής τους.

Χαρακτηρίζοντας παραπάνω τήν ανθολόγηση αυτή ως «περιεκτική», ένιωσμε πώς προσπαθήσαμε ή επιλογή τών κειμένων νά ικανοποιεί εκτός από τό κριτήριο της ποιότητας καί σειρά άλλων:

— Νά παρέχει μεταφράσεις διηγημάτων καί από τίς διεθνώς ξένες γλώσσες από τίς οποίες έχουν γίνει μέχρι σήμερα μεταγλωττίσεις στό ιστολόγιο, ενώ ή σχέση τών μεταφρασμένων πρός τό ελληνικό νά παραμένει ισορροπημένη.

— Νά ικανοποιεί σε έκταση όλα τά αριθμητικά κριτήρια πού ή διεθνής βιβλιογραφία καί πρακτική θέτει γιά τό «εύρος» ημερό διήγημα: από τό ονόμερο (μέχρι 200 λέξεις) καί τό πολύ σύνομο (200-1000 λέξεις) ε-

ως τό σύνομο (1000-2000 λέξεις). Έτσι, εν εξαιρέσεσι τό «μαθηνόλαξο» καί ός εκ τούτου «κόρατο» —πλήν τού εύλου— μπονζάι τού Γεωργίου Σαμπάνο «Τό Φάντασμα», ο αναγνώστης τών σελίδων αυτών θά συναντήσει μεγάλη ποικιλία σμικρότητος: από τό λιλιπούτειο «βιβλιοπόρημα τράφαν» μέ τέσσερις λέξεις στό πρωτότυπο τού Ανηρίς Νέσιμμ —τού στήν ελληνική του απόδοση σπρωνιόθηκε ένι περιπέρω εκ... δύο!— ίως τόν μακρό «γίγαντα» τών δύο χιλιάδων λέξεων τού διήγματος γιά τόν ισπανικό εμφύλιο πόλεμο «Ιωρόθηρα τών πλειστόων σημείων» τού Χεσύν Εδουάρδο Θούνγα.

— Νά εκπλήσσει ικανές δρολογικό φάσμα, πού νά περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τό φανταστικό, τόν ρεαλισμό, τήν ψυχογραφία, τόν ανατρικό μονόλογο, τήν αυτοβιογραφία, τό μυστήριο, τήν διακωμωδία, τό δράσεπιο, τήν ανατρεπή. Λιτοτεύχος πλαστό προκύπτει από μιά τέτοια επιλογή καί ή θεματολογία τών κειμένων μέ προεξάρχουσα πάντα τήν κρίση στίς οικογενειακές καί ερωτικές σχέσεις.

Όσον αφορά τά ελληνικά κείμενα, αναζητώντας προδρομικές μορφές της σύγχρονης μικρής πεζογραφικής φόρμας, διατρέχαμε τόν χρονολογικό ορίζοντα της έρευνάς μας πρός τό πίσω, σμαπερλιμβάνοντας, βέβια καί διαγραμματοληπτικώς, κείμενα από την αρχαιότητα καί τόν μεσαίωνα, βέβια καί από τούς νεώτερους χρόνους, τόν 19ο αιώνα καί τίς αρχές τού 20ού, σε ποικίλες γλωσ-

σκές μορφές: από την αρχαία ελληνική και την καθαρεύουσα ως την τρέχουσα καθομιλουμένη, χωρίς να αποκλείσουμε τα τοπικά ιδιώματα, με τέσσερα έξαρτικά γλωσσικά διήγματα γραμμένα σ' αυτά (λυρικό, κερκυραϊκό, κρητικό και πελοποννησιακό).

Σε πρώτο την κατάταξη των κειμένων αποφασίσαμε να ακολουθήσουμε αρχή απλή και ενιαία, σύμφωνα με την οποία αντιμετωπίσαμε όλα τα πεζά, πρωτότυπα ελληνικά και επιρρόλωσσα μεταφρασμένα, ως κύτταρα λογοτεχνικά έργα της γλώσσας σταδιακής, τοποθετώντας τα σε απόλυτη αλφαβητική σειρά με βάση το ελληνικό τού ονόματος τών δημιουργών τους. Στον κανόν δρίζετο τής μικρής πολύγραφικής φόρμας, αφήσαμε έτσι τις σύμπτυξεις να αναδείξουν —μαζί με τον παγκόσμιο δεσμευτικό τοι χαρακτήρα— την τλεόνια ποικιλία τού είδους, παρακινώντας άμεσους τον αναγνώστη σε επιστροφή, εξοικείωση, ελεύθερη και μη γραμμική σχέση με τό περιεχόμενο τού τόμου.

Τέλος, για την καλύτερη κατανόηση τών ανόφειών μας ώς πρός τό «είδος» τού «μικρού διηγήματος» καί τήν σχέση του με τήν ιστορία τών γραμμάτων καί τού πολιτισμού, καθώς καί γιά τόν ίδιο «μπόλιάζω» πού πρτείνουμε γι' αυτό, προσθέσαμε ένα μικρό-σχετικό δημιουργο από τέλος.

* * *

Η επανεφορά αυτών τών κειμένων από τόν νέο κόσμο τού Διαδικτύου στόν «απεγγράμενο» παραδοσιακό τού Τυπωμένου Βιβλίου, έχει γιά μάς ένα ιδιαίτερο όσο καί κρίσιμο χαρακτήρα: συμβολίζει τήν βαθύτερη συγγένεια αυτών τών δύο ήπειρων τού πνεύματος καί τού πολιτισμού, κάτι πού συνηθίστατα παραγνωρίζεται στό διαδίκτυο. Έρχομε έπαναλαμβάνοντας ότι η ωρητική αλλαγή τού ύπαιφρα τά Νέα Μέσα στή Τυπογραφία δρχεται δχι τόσο γιά νά ανατρέψει, όσο γιά νά «ολοκληρώσει» τήν μεγάλη ρουμφίρχια επανάσταση, διανοίγοντάς τη σε ένα συναρπαστικό όσο καί άγνωστο μέλλον... Την δργανική έντέλει συνέχεια αυτών τών κόσμων υποστηρίξαμε εμπράκτως στήν ιστοσελίδα μας Ιστορίες Μόνιζάι μεταφέροντας εκεί, στόν διαδικτυακό κόσμο, τις αισθητικές, τυποτεχνικές καί δεοντολογικές αρχές τού κόσμου τού εντύπου.

Τώρα, με τόν τόμο αυτό —πού επιθυμία μας είναι ώς ανθολογία ανθολογίας νά επανέρχεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα—, ο φανταστικός τυπογράφος Ιανός, τού οποίου τό νεανικό καί ρευστό πρόσωπο ανέδειξε πρίν δύο μόλις δεκαετίες τό Διαδίκτυο, δρχεται νά αποκτήσει αναφορικώς από τό σπρούτιρο καί ενηλικιώτερο πρόσωπο τής Έντυπης Παράδοσης.

Υπρό Νικοπούλου – Γιάννης Παστίλας
Νέα Σμύρνη, Σεπτέμβριος 2014

www.ironikopoulou.gr